

Átkelés a zebrán: unokahúgomok

Az átkelés szabályos: akár egy üvegen, mondhatnám. De nincs se üveglap, se tükör. Nincs tükröződés. Zebra van. Legfeljebb a nyári lombok tükröződnek, igen, ez látszik a parkoló gépkocsik hátsó ablaküvegén. És fény van, tagadhatatlan nyári fény, amiből minél több elkelne, s ami kiemeli az útburkolat fehér felületeit: a zebra csíkjaait, a szaggatott és a szerpentinvonalat, lombárnyékot vetít a járdára, s ezzel elkülöníti az utcán tartózkodó alakokat – a járdán várakozó vagy haladó személyeket és a zebrán áthaladó lány(oka)t.

Az előbbiek, fényben és árnyban: idegenek; az utóbbi(ak), az árnyból kilépve, teljes fényben: unokahúgom(ok).

A fény megfesti és kiemeli a test lényeges részleteit: a karcsú lábakat és a jobb kart, a dekoltázsból mind láthatóbban elővillanó felületet, az arc és a hajszálak játékát, változásait (gondoltuk volna, hogy menet közben lépésenként más és más az arcjátékunk és másként lebben a hajunk?)

Nincs három a kislány (már nem kislány), nincs három a magyaré (nem magyar – s ha az lenne is...), nincs Csicsóné, nincs *hárman vagyunk, ha egymagam vagyok*. Nem W. S., Milena, Kosztolányi Ilonának nevezné, lenge lány, anyja neve Lili, de nem Csokonai. Unokahúgom(ok). Négyen vannak, akár a (valóságosan is) négy sárga rendszámtáblájú gépkocsiból is kiszállhattak volna.

Van, ami megtörtént, s van, ami megtörténhetett volna.

A négyes szám a teremtett, az érzékelhető világ teljességének, tökéletességének és harmóniájának, szilárdságának kifejezője. Az őselemek, az égtájak, az évszakok, a vérmérsékletek, az életkorok és az emberi nedvek stb. száma.¹ Tűz és víz nincs, csak föld és levegő, nyár, fiatalság, talán

¹ Vö.: Hoppál Mihály–Jankovics Marcell–Nagy András–Szemadám György: *Jelkép-tár*. Helikon Kiadó, Budapest, 2000 (hatodik kiadás), 195.

Fotó: Ilija Bošković

szabadság is, ebben a pillanatban épp annyi, amennyi kell, a kimozdulás szabadsága. A kép (talált tárgy) felfedezőjének információi és a fénykép jobb felső sarkában látható tömegközlekedési eszköz alapján: Északnyugat-Európa, Anglia, talán London.

A négyes szám káprázatát, a *hamisítást* felülírja a valóság – a megtörtént azt, ami meg sem történhetne, csak photoshoppal fikcionálható. A *teremtett* világ teljességének, tökéletességének és harmóniájának, a négyes szám káprázatának a helyébe a világ *valódi* jelenvalóságának dimenziója lép. Négy helyett a kettő mint a mozgás, az egyensúly, illetve a szintézis szimbóluma²: a fény által láthatóvá tett fiatal lány s a fotográfálás technika által láthatatlan fényképész kettőse. A *teljességnek*, a szintézisnek a képen csak egyik dimenziója látható: a zebrán szabályosan átkelő lány(ok); a fényképész jelenléte és holléte csak sejthető. A fiatal lány(ok) első példánya tud róla, a második határozottan felé fordul, a harmadik és negyedik ezzel a tudással folytatja lépteit, már nem a fotográfusra, hanem az átkelés szabályosságára és biztonságára összpontosít. Szabályosan és határozottan átkelni a zebrán.

Föld és levegő, nyár, fiatalság, ketten együtt – tökéletes (földi) harmónia. A többi pedig: technika, fizika, kémia és alkímia – a *teremtett* valóság szimulálása, káprázata. Persze olykor ez utóbbiak is szükségesek teljesség-

---

² I. m., 194.

élményünkhöz. Azzal, hogy felvillantják azt (s kecsagetnek azzal), ami megtörténhetne, elkalandozásra és fantáziálásra hajlamos tudatunkban elmélyítik a 2×2 bizonyosságát: azt, ami valóban történik vagy megtörtént, s kitörölhetetlen.

Amit pedig a felejtésre hajlamos emlékezet törölne, megörökíti a fotográfia. Ha kell, négyyszeresen, kaleidoszkópszerűen megsokszorozva az idő egymásra torló, tört részleteit. Így lesz a kép egyszerre hamisítás és valószerű: e kettő ellentéte között vibráló paradoxon. Egyetlen³ M. van, de ez a *van* szüntelenül változó, az idő megszámlálhatatlan tört részleteiben mindig más és más, miközben ugyanaz.

Utólagos megjegyzések:

1. Unokahúgom(ok) matematika szakos(ok), mint Ottlik és Esterházy (volt[ak]).

2. Arisztotelész, Kosztolányi, Radnóti(k), W. S., Ottlik, E. P., Márton László stb. nélkül (legalábbis filozok számára) nincs szabályos átkelés. Sem az üvegen, sem zebrán, sem szövegen. Hacsak nem akarunk ollóba szaladni.

2014. augusztus 22.

---

³ Ez a szó is mennyire paradox! Egy, fosztóképzővel, ami épp az egyet, a meglevőt jelenti, hangsúlyozza!